

Teksts: LU Muzeja krājuma glabātāji Mudīte Rudzīte un Māris Rudzītis

GLIEMEŽI UN GLIEMENES

Dzīvnieku valstī ir ļoti liela ķermeņa krāsu, formu un izmēru daudzveidība.

Foto S. Livdāne

LU Muzeja ekspozīcijā var aplūkot:

- gliemežus – ar spirālveida čaulu, un
- gliemenes – ar divvāku čaulu.

**LU Muzejā
visvairāk
jūras gliemju
čaulu glabājas
Ādama Butuļa
kolekcijā.**

Viņš bija ārstu un ievērojams sabiedrisks darbinieks pagājušā gadsimta sākumā. Bijis iesaistīts arī Latviešu izglītības biedrības un Latvijas Universitātes dibināšanā.

Skorpiongliemezis
Lambis scorpius

Karalienes gliemežnīca
Lobatus gigas

Arfgliemezis
Harpa minor

Šo kolekciju LU saņēma kā dāvinājumu **1939. gadā.**

Ekspozīcijā apskatāmi gan jūras gliemeži un gliemenes, gan galvkāju un bruņgliemeži, kopā vairāk nekā tūkstoš eksemplāru.

Kolekcija uzskatāmi parāda gliemju faunas sugu daudzveidību pasaulē.

Latvijas upēs un ezeros mitinās saldūdens gliemenes:

bezzobes, perlamutrenes un upespērlenes.

Visām šīm gliemenēm čaulu iekšpusi izklāj perlamutrs ar varavīkšņainu mirdzumu. Citās valodās tās dēvē arī par najādām vai ūdeņu nimfām.
Foto M.Rudzīte

Lielāko Latvijas gliemju faunas kolekciju, vairāk kā 16 000 eksemplāru, pagājušā gadsimta 20-tajos un 30-tajos gados ir savācis Haralds Pētersons.

Tās ir gan gliemeņu čaulas, 10 līdz 20 centimetru garas, gan pavisam sīki gliemeži stikla stobriņos un kastītēs.

Vislielākā zinātniskā vērtība ir Hansa Šleša (Hans Schlesch) kolekcijai.

Pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados H. Šlešs **dāvināja** Latvijas Universitātes Sistemātiskās zooloģijas institūtam **630** gliemju čaulu paraugus.

Lielākā daļa šo paraugu ir svarīga kā Latvijas un Eiropas gliemju faunas sugu etaloni. Tos joprojām darbā izmanto gan pētnieki, gan studenti.

Paraugi no H. Šleša kolekcijas

Gliemju čaulas LU Muzejā var aplūkot Zooloģijas kolekciju ekspozīcijā **Kronvalda bulv. 4, Rīgā.**

Turpat apskatāmi arī citi dzīvnieku eksponāti gan no Latvijas, gan eksotiskām zemēm. Minētajā adresē atrodas arī Ģeoloģijas, Botānikas un mikoloģijas kolekcijas.

Iepriekš pieteikties muzejs@lu.lv